

Ukaz uredništva: Tako neverjetno dobro, da morate nujno prebrati

Kraljična na zrnu graha ali rajska se dežela brezsramno odkriva (le graha naj ne zmanjka)

Bila je nekoč kraljična. Pa ne tista iz pravljice bratov Grimm. Ena druga kraljična (ne, ne, povsem sem resna, počakajte, da pojasnim). Bila je torej kraljična, ki morda ni bila modre krvi, morda ni imela krone in ni nosila nerodnih lakastih čevljev. Pravzaprav ni imela niti zlate obleke in snežne polti in ob večerih ji ni južni vetrc prav nič nežno razčesaval lase (ki mimogrede sploh niso bili dolgi in svilnati). Ko takole razmišljam, se mi dozdeva, da v resnici morda niti ni bila prava kraljična. **Predstavljajte si torej to kraljično, ki to morda je morda ni, nima zlate obleke, bele polti ter svilnatih las..** Mi še sledite? Jo vidite? Dobro. Pa

odstopicljajmo naprej (po zgodbi stopinjah). Na tej kraljični, katere ime bomo po pilatovsko zamolčali, pravzaprav ni nič neobičajnega. Če bi jo vprašali, kako se kaj ima, bi vam odgovorila, da »v redu«. Ni skrivnost, da je včasih na krilih vseobsegajoče spravljenosti s svetom, spet drugič pa v vrtincu neizrekljive tesnobe. Nič neobičajnega torej. Počutja, ki jih doživlja, povprečno, pa dobimo enega takega (post)modernege Zemljinega pohajalca. Ampak nas zanima kraljična, pustimo navadne smrtnike! Prejšnji teden sva se videli po dolgem času, pa mi je zaupala, kako na živce ji gre, da tako hitro postane nezadovoljna. Želite primer? Kraljična si je kupila nov plašč, ki ji je bil zares všeč, nato pa je nekaj dni zatem videla vsaj tri blažene gospe, ki so se po njenem mnenju kitile z veliko lepšimi od njenega. Da, popolna katastrofa! Tudi ona se je naslednje tri dni počutila povsem tako; katastrofično, kaj katarzično! Da! Situacija, ki se, to nepoučenim, strokovno kliče - fashion crisis! Boste rekli, lepo vas prosim, plašč pač ne more biti tako pomemben, da se o njem piše sestavke. Da, kar takoj vam priznam, se povsem strinjam z vami. Pretirano obremenjevanje s stvarmi, ki so tako pritlehne, otipljive in stvarne, da kar boljše, je resnično izguba časa. Kaj pa takrat, ko se opisano razbohoti v vsesplošno otopelost za druge sicer manj pritlehne, a toliko bolj otipljive in stvarne reči? Ki po možnosti še boljše? Poglejte kraljično na primer. Tisti dan še opazila ni razcapance z alkoholnim zadahom, ki so strašili po njej tako domačih ulicah. Ni opazila tresočega nasmeha sosede, ki si popoldne sama kuha kavo, ob vikendih pa peče čudovite piškote za morebitne obiskovalce, ki ne pridejo. Kraljična ni opazila številnih

drugih, na tisoč in en način obremenjenih duš, ki životarijo za belim ometom. Niti opazila

ni, da imajo ljudje okoli nje težave, ki so še kako resnične in otipljive. Težave, katerih ubesedenje samo preveč boli in katerih rešitve lepo okrancljane katarzi naproti niso razstavljene v razsvetljenih izložbah. Težave katerih rešitve niso v sebi soljudje, ki se tega tako preredko zavedajo..

Zakaj da viri kraljičnega slabega počutja niso bili družbena nepravilnost in nemir? Zdaj pa vi dajte mir! Kaj sem vam vendar rekla? Govorimo vendar o navadni kraljični, ne pa o miss sveta. Od samega sočutja do drugih se pa tudi ne da živeti (kot od tega ne morejo živeti tisti, ki sočutje vzbujajo).

Tako. Pustimo sedaj kraljično (ki morebiti že v tem trenutku veselo galopira novim ulovom naproti, potrošnja nam vsakdanja) in naj se mi pusti besedičiti naprej, čeprav mi je znano, da beseda pač ne more biti konj. A v tem trenutku bi želela verjeti, da bi kakšna od naštetih po konjsko krcnila, če ne brcnila kraljičen, da bi jim vendar že padli grahi* iz ušes, ki bi zganili otopela srca. Ah, *kraljična nam vsakdanja* (je še sploh kdo, ki je ni prepoznal?!). Ah, *kraljične nam vsakdanje* (je sploh še kdo, ki se ni prepoznal?)

*Naj na tem mestu izkoristim priliko in povem vsem tistim, ki morebiti še naivno čakajo na dramatičen prihod »zrna graha« na prizorišče, da ga, kot kaže sedaj, najbrž sploh ne bo. V deželi Rajski, blaženi domovini kraljičen, so grah porabili za to, da na vsake toliko po potrebi zamašijo ušesa. Tako jih nič več ne žuli in mirno lahko spijo (na zlatih sanj perutih ali zgolj pod bivše perjadi okrasjem); uniformni v : »vidim malo, slišim skoraj nič, govoriti ne potrebujem«. Banana republika? Dežela Rajska!

Paul Eluard, francoski poetični nadrealist, si ob vsem tem želi samo tega, da si nekoč »Zemlja ne bo več krčila srca, ko bo potrebno roditi nov dan«.

Anja Gruden

